Historien om en gal mann skaper debatt i USA

«Joker» har premiere på kino fredag. Det snakkes allerede om Oscar, problemer med vold og frykt for masseskytinger.

Filmen vant prisen Gulløven på filmfestivalen i Venezia i Italia. Og folk snakker allerede om filmprisen Oscar til Joaquin Phoenix. Han spiller Arthur Fleck i «Joker». Den har premiere på kino fredag. Både i USA og Norge.

Filmen handler om den gale Fleck som senere blir The Joker. Det er en skurk i eventyr-verdenen Gotham City. Han kjemper mot helten Batman.

Men denne filmen har ingenting med Batman å gjøre. I stedet er det en dyster film om hvordan Arthur Fleck blir Joker. Han er en desperat og deprimert mann som passer dårlig inn i samfunnet.

Figuren Joker har en tragisk sammenheng med virkeligheten. I 2012 ble 12 personer skutt og drept på en kino i delstaten Colorado. De så filmen «The Dark Knight Rises». Den handlet også om figuren Joker.

FBI og den amerikanske hæren skal ha advart mot terror under visninger av «Joker». Det melder flere amerikanske medier. Trusler om terror skal ha kommer på sosiale medier fra såkalte incels. Det er ensomme og frustrerte menn som føler seg utenfor i samfunnet. Akkurat som Joker.

Gal – szalony

(En) vold – przemoc

(En) frykt – strach

(En) masseskyting – masowa strzelanina

Gulløven – Złoty Lew

Å handle om – tutaj: opowiadać o (å handle – handlet – har handlet)

(En) skurk – tutaj: czarny charakter

Å kjempe mot – walczyć przeciwko/z (å kjempe – kjempet – har kjempet)

(En) helt – bohater

I stedet – zamiast (tego)

Dyster – ponury, posępny

Deprimert – przygnębiony

(Et) samfunn – społeczeństwo

(En) sammenheng – związek, łączność

(En) virkelighet – rzeczywistość

Skutt – zastrzelony (å skyte – strzelać)

Drept – zabity (å drepe – zabijać)

(En) delstat – stan

(En) hær – wojsko

Å advare – ostrzegać, przestrzegać (å advare – advarte – har advart)

Under – tutaj: podczas

– Vi vet at publikum er bekymret. Og vi vet at denne filmen har en historisk betydning, sier politiet i Los Angeles en pressemelding, ifølge avisa Los Angeles Time.

De varsler at de stiller med ekstra folk utenfor kinoer i premierehelgen. Men de sier at det ikke er noen spesiell trussel mot kinoer i Los Angeles.

To kinoselskaper i USA har dessuten et forbud, skriver avisa Aftenposten. Det er ikke lov å ha masker, ansiktsmaling eller kostymer i kinosalen.

Filmen har fått kritikk for å være voldelig. Noen filmanmeldere er også kritisk til at Arthur blir en slags «helt» i filmen.

– Alle problemene til Arthur ender opp i at han blir brutal på en måte som sier «Se hva du fikk meg til å gjøre». Typer som Arthur bedriver vold eller masseskytinger i USA omtrent hver uke. Likevel skal vi føle med Arthur. Han har bare ikke fått nok kjærlighet, skriver Stephanie Zacharek. Hun anmelder filmen for magasinet Time.

«Joker» er mørk på en umoden måte. Den bare later som den er full av politisk og kulturell visdom, mener hun.

Anmelderen i avisa VG er enig og gir terningkast 3. Andre anmeldere er imponerte. «Blant årets beste og viktigste filmer», mener avisa Aftenposten.

Å melde – tutaj: donosić, informować (å melde – meldte – har meldt)

(En) trussel – groźba

(En) incel – osoba, który nie uprawia seksu pomimo chęci (o subkulturze zrzeszającej te osoby: https://pl.wikipedia.org/wiki/Incel)

Ensom – samotny

Bekymret – zmartwiony, zaniepokojony

(En) betydning – znaczenie

Å varsle – ostrzegać, uprzedzać (å varsle – varslet – har varslet)

Dessuten – ponadto, poza tym

(Et) forbud – zakaz

Det er ikke lov å… – Nie można…/Nie jest dozwolone, by…

Voldelig – tutaj: pełen przemocy

(En) filmanmelder – recenzent filmowy (å anmelde – recenzować)

Å bedrive – popełniać, dopuszczać się (å bedrive – bedrev – har bedrevet)

(En) kjærlighet – miłość

Umoden – niedojrzały

Å late som – udawać (å late – lot – har latt)

(En) visdom – mądrość

Jeżeli spodobała Ci się Norweska Prasówka,

wypróbuj indywidualny kurs języka norweskiego!

Artikkelen «Historien om en gal mann skaper debatt i USA» av Ingvild Eilertsen ble hentet fra klartale.no: https://www.klartale.no/kultur/historien-om-en-gal-mann-skaper-debatt-i-usa-1.1594650 (tilgangsdato: 08.10.2019)

(Et) terningkast – dosł. „rzut kostką"; stosowany w norweskich mediach system oceny filmów, książek, seriali itp. (w skali 1-6)